

torateloheim.org

נספח 8ח: ציות חלקי וסמלי הקשור למקדש

עמוד זה הוא חלק מסדרה הבוחנת את חוקי אלהים שניתן היה לקיימם רק כאשר המקדש עמד בירושלים.

- נספח 8א: חוקי אלהים המחייבים את המקדש
- נספח 8ב: הקורבנות — מדוע אין אפשרות לקיימם כיום
- נספח 8ג: מועדי המקרא — מדוע אין אפשרות לקיים אף אחד מהם כיום
- נספח 8ד: חוקי הטהרה — מדוע אין אפשרות לקיימם ללא המקדש
- נספח 8ה: המעשרות והביכורים — מדוע אין אפשרות לקיימם כיום
- נספח 8ו: טקס הקומיין — הסעודה האחרונה של ישוע הייתה פסח
- נספח 8ז: חוקי הנזיר והנדרים — מדוע אין אפשרות לקיימם כיום
- נספח 8ח: ציות חלקי וסמלי הקשור למקדש (עמוד זה).
- נספח 8ט: הצלב והמקדש

אחת ההבנות השגויות הגדולות בדת המודרנית היא האמונה שאלהים מקבל ציות חלקי או ציות סמלי במקום המצוות שנתן. אך תורת אלהים מדויקת. כל מילה, כל פרט, כל גבול שנגלה דרך נביאיו ודרך המשיח נושא את מלוא משקל סמכותו. אין להוסיף דבר. אין לגרוע דבר (דברים 4:2; 12:32). ברגע שאדם מחליט שחלק מתורת אלהים ניתן לשינוי, לריכוך, להחלפה או לעיצוב מחדש — הוא כבר איננו מציית לאלהים; הוא מציית לעצמו.

דיוקו של אלהים וטבעו של ציות אמיתי

אלהים מעולם לא נתן מצוות עמומות. הוא נתן מצוות מדויקות. כאשר ציווה על קורבנות, הוא נתן פרטים על בעלי החיים, הכוהנים, המזבח, האש, המקום והזמן. כאשר ציווה על מועדים, הוא הגדיר את הימים, את הקורבנות, את דרישות הטהרה ואת מקום העבודה. כאשר ציווה על נדרים, הוא הגדיר כיצד הם מתחילים, כיצד הם נמשכים וכיצד הם חייבים להסתיים. כאשר ציווה על מעשרות וביכורים, הוא הגדיר מה מביאים, לאן מביאים ומי מקבל. דבר לא היה תלוי ביצירתיות אנושית או בפרשנות אישית.

הדיוק הזה אינו מקרי. הוא משקף את אופיו של מי שנתן את התורה. אלהים אינו רשלני לעולם, אינו פועל בקירוב לעולם, ואינו פתוח לאלתור. הוא מצפה לציות למה שציווה — לא למה שבני אדם היו רוצים שהוא יצווה.

לכן, כאשר אדם מציית למצווה באופן חלקי — או מחליף את המעשים הנדרשים במעשים סמליים — הוא איננו מציית עוד לאלהים. הוא מציית לגרסה של המצווה שהוא עצמו המציא.

ציות חלקי הוא אי-ציות

ציות חלקי הוא ניסיון לשמור את המרכיבים ה"קלים" או ה"נוחים" של מצווה, ובו בזמן להשליך את המרכיבים שנראים קשים, יקרים או מגבילים. אך התורה איננה באה בחתיכות. ציות סלקטיבי הוא סירוב לסמכותו של אלהים על אותם חלקים שנדחים.

אלהים הזהיר את ישראל שוב ושוב שסירוב אפילו לפרט אחד ממצוותיו הוא מרד (דברים 27:26; ירמיהו 11:3-4). ישוע אישר את אותה אמת כאשר אמר שמי שמקל אפילו במצווה הקטנה ביותר נקרא קטן במלכות השמים (מתי 19:17-5). המשיח מעולם לא נתן רשות להתעלם מן החלקים הקשים, תוך שמירה על השאר.

חשוב שכולם יבינו שחוקי המקדש לא בוטלו מעולם. אלהים הסיר את המקדש, לא את התורה. כאשר אי-אפשר לקיים מצווה במלואה, ציות חלקי אינו אפשרות. העובד חייב לכבד את התורה בכך שיסרב לשנות אותה.

ציות סמלי הוא עבודת אדם מעשה ידי

ציות סמלי מסוכן אף יותר. הוא מתרחש כאשר אדם מנסה להחליף מצווה בלתי אפשרית במעשה סמלי שנועד "לכבד" את החוק המקורי. אך אלהים לא התיר תחליפים סמליים. הוא לא הרשה לישראל להחליף

קורבנות בתפילות או מועדים במדיטציות כאשר המקדש עוד עמד. הוא לא התיר נדר נזיר סמלי. הוא לא התיר מעשרות סמליים. הוא מעולם לא אמר שמנהגים חיצוניים יכולים להיות מוחלפים בגרסאות ממושטות שבני אדם יכולים לבצע בכל מקום.

יצירת ציות סמלי היא העמדת פנים שהאי-אפשרות הפיזית לציית הפתיעה את אלהים — כאילו אלהים זקוק לעזרתנו כדי "לסמל" את מה שהוא עצמו הסיר. אך זהו עלבון לאלהים. זה מתייחס למצוותיו כגמישות, לדיוקו כנתון למשא ומתן, ולרצונו כמשהו שצריך "לעזור" לו באמצעות יצירתיות אנושית. ציות סמלי הוא אי-ציות, משום שהוא מחליף את הציווי שאלהים דיבר בו בדבר שהוא לא דיבר בו.

כאשר הציות נעשה בלתי אפשרי, אלהים דורש ריסון, לא תחליף

כאשר אלהים הסיר את המקדש, את המזבח ואת עבודת הלויים, הוא אמר דבר ברור ומכריע: מצוות מסוימות אינן יכולות עוד להתבצע. אך הוא לא נתן רשות לשום דבר לתפוס את מקומן.

התגובה הנכונה למצווה שאי-אפשר לקיים אותה באופן פיזי היא פשוטה:

להימנע מקיום עד שאלהים ישיב את אמצעי הציות.

אין זו אי-ציות. זהו ציות לגבולות שאלהים עצמו קבע. זהו יראת יהוה המתבטאת בענווה ובריסון.

להמציא גרסה סמלית של החוק אינה ענווה — זהו מרד המחופש לדבקות.

סכנת ה"וריאציות האפשריות"

הדת המודרנית מנסה לעיתים קרובות ליצור "וריאציות אפשריות" של מצוות שאלהים הפך לבלתי אפשריות לביצוע:

- טקס קומיון שהומצא כדי להחליף את קורבן הפסח
- תרומה כספית של עשרה אחוזים המחליפה את המעשר שאלהים הגדיר
- "חזרות" על מועדים המחליפות את הקורבנות שנצטוו בירושלים
- מנהגי נזיר סמליים המחליפים את הנדר עצמו

- “תורות טהרה” טקסיות המחליפות את מערכת הטהרה המקראית

כל אחת מן הפרקטיקות הללו הולכת באותו דפוס:

1. אלהים נתן ציווי מדויק.
2. אלהים הסיר את המקדש, והציות נעשה בלתי אפשרי.
3. בני אדם המציאו גרסה שונה שהם יכולים לבצע.
4. והם קוראים לזה ציות.

אך אלהים אינו מקבל תחליפים למצוותיו. הוא מקבל רק את הציות שהוא עצמו הגדיר.

יצירת תחליף מרמזת שאלהים טעה — שהוא ציפה לציות מתמשך אך לא שמר על אמצעי הציות. היא מתייחסת לתושייה אנושית כפתרון ל“בעיה” שכביכול אלהים לא ראה. זהו עלבון לחכמתו של אלהים.

ציות היום: כיבוד התורה בלי לשנות אותה

העמדה הנכונה כיום היא אותה עמדה הנדרשת לאורך כל הכתובים: לציית לכל מה שאלהים אפשר, ולסרב לשנות את מה שהוא לא אפשר.

- אנו מצייתים למצוות שאינן תלויות במקדש.
- אנו מכבדים את המצוות התלויות במקדש בכך שאיננו משנים אותן.
- אנו דוחים ציות חלקי.
- אנו דוחים ציות סמלי.
- אנו יראים את אלהים מספיק כדי לציית רק למה שהוא ציווה, ובדרך שהוא ציווה.

זו אמונה אמיתית. זהו ציות אמיתי. כל דבר אחר דת מעשה ידי אדם.

הלב הרועד מפני דברו

אלהים חפץ בעובד אשר רועד מפני דברו (ישעיהו 66:2) — לא בעובד המשפץ את דברו כדי לעשותו נוח או אפשרי. אדם עניו מסרב להמציא חוקים חדשים כדי להחליף את מה שאלהים העמיד זמנית מעבר להשגה. הוא מכיר בכך שהציות חייב תמיד להתאים לציווי שאלהים באמת דיבר.

תורת אלהים נותרת שלמה. דבר לא בוטל. אך לא כל מצווה יכולה להיעשות כיום. התגובה הנאמנה היא לסרב לציות חלקי, לדחות ציות סמלי, ולכבד את התורה בדיוק כפי שאלהים נתן אותה.